PLANETA ALDAKORRA

Kanpoko geruzak

Hidrosfera

Atmosfera

Biosfera

Geosfera: barruko geruzak

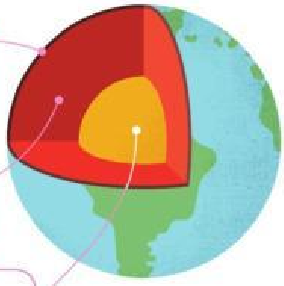

Gainazala

Nukleoa

Mantua

Nola modelatzen da erliebea?

SEDIMENTAZIOA	Urak edo haizeak higatutako materialak eramaten dituenean gertatzen da.
GARRAIOA	Harrietako edo lurzoruko materialak herrestatzen direnean gertatzen da.
HIGADURA	Urak eta haizean abiadura galtzen dutenean, haiek garraiatzen dituzten materialak lurrazalean jalki eta metatzen (pilatzen) dira.

LIVEWORKSHEETS

HARRIAK

Zer dira harriak?

Harria __________ osatzen duen __________ da. Harriak _________ osatuta daude, baina batzuek __________ edo ________ hondarrak ere badituzte.

Harri motak

HARRI MOTA	NOLA ERATZEN DA	ADIBIDEAK
	Sumendietako laba azkar hozten denean sortzen dira batzuk.	Basaltoa Pumita
		Granitoa Gabroa
		Buztina Kareharria Ikatza Pretolioa
		Arbela Marmola

HARRI METAMORFIKOAK

Beste harri batzuetatik sortzen dira, presioa edo tenperatura handitzearen ondorioz, harriak urtzera iritsi gabe. Horietako zenbaitek fosilak izaten dituzte.

Beste batzuk magma lurrazalaren barruan poliki hozten denean sortzen dira, eta gainazalera iristen dira lurrazala higitzen denean.

HARRI SEDIMENTARIOAK

HARRI MAGMATIKOAK

Denboran zehar beste harri batzuen edo izaki bizidunen hondarrak pilatzearen ondorioz sortzen dira. Batzuek fosilak izan ditzakete, iraganean bizi izandako izaki bizidunen hondarrak edo seinaleak.

LIVEWORKSHEETS

MINERALAK

Zer dira mineralak?

Mineralak _______ gehienak osaten dituzten material _______ dira. Oro har, _______ txikien modukoak ikusten dira harrietan, baina zenbaitetan _________ izaten dira.

Orokorrean, harriak zenbait __________ osatuta daude. Esate baterako, granitoa 3 mineralez osatuta dago: ___________, ___________ eta ________.

Mineralen propietateak

PROPIETATEA	AZALPENA	ADIBIDEAK
KOLOREA		Azurita Kaltzita
	Mineralen masa eta bolumenaren arteko erlazioa da.	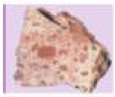 Bauxita Galena
FORMA		Malakita Gatza
		Pirita Talkoa
		Diamantea Igeltsua

Mineral bat urratzea zaila bada, gogorra dela esaten da.

Zenbait mineralek forma erregularra dute, eta beste batzuek, berriz, forma irregularra.

DENTSITATEA

DISTIRA

GOGORTASUNA

Mineral batzuek distira dute, eta besta batzuek ez.

Mineral batzuek kolore bereizgarri bakarra dute, baina beste batzuk kolore desberdinetakoak izan daitezke.

LIVEWORKSHEETS

HARRIAK ETA MINERALAK ERABILTZEN DITUGU

Harriak eta mineralak ____________ izeneko lekuetatik ateratzen dira.

__________ izeneko hobietatik lurrazalaren ___________ dauden harriak erauzten dira.

__________ indusketa sakonak dira, eta putzuak eta ________ dituzte.

HARRIAK	MINERALAK

Metalak lortzeko

Osagai elektronikoak fabrikatzeko

Eraikuntzarako

Bestelako substantziak lortzeko

Industrian erabiltzeko

Energia lortzeko

Bitxiak egiteko

Baliabide mineralak erauzi eta erabiltzen direnean, kontuan izan behar da baliabide _______________ direla. Gainera, horiek __________________ ez da beti posible.

LIVEWORKSHEETS